

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim
14.05.2024.

Nevruz BURSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Antalya S Tipi hapisanesinde bulunan Nurettin Çelebi'nin ailesi, tarafıma ulaşarak tahliye olması gereken mahpustan herhangi bir haber alamadıklarını bildirmiştir. Bunun üzerine 03.05.2024 tarihinde iletişime geçtiğim cezaevi müdürü: **“Özel Kurulca mahpusun örgütle bir bağının kalmadığı yönünde beyanı alınmak istendiğini ancak mahpusun bunu reddettiği gerekçesi ile mahpus hakkında infaz hakimliğine iyi halli olmadığı yönünde ÖZEL KURUL görüşünü bildirdiklerini”** bilgisini paylaşmıştır. İdare gözlem kurulları dışında ilk defa duyduğumuz Özel Kurulla ilişkin sorduğum soruya karşılık müdürlükçe tüm cezaevlerinde “terör suçlarında” Özel Kurulların oluşturulduğu ve bu Kurulun kendi cezaevlerine özgü olmadığı bilgisini de tarafıma aktarmıştır.

Daha sonra aile mahpusla yaptığı görüşmeyi aktarmak adına tarafıma ulaşmıştır. Aktarılan bilgiye göre; **cezaevi idaresi tarafından mahpusa, tahliye olacağı bu nedenle eşyalarını toplaması bildirilmiştir. Verilen bilgi doğrultusunda mahpus, tahliye için eşyalarını topladığını ancak çıkarıldığı kurulda kendisine pişmanlık dayatıldığını ve iyi halli olmasına rağmen bu gerekçe ile cezaevinde tutulduğunu** söylemiştir. Ayrıca idare gözlem kurulu kararı tarafıma ulaştırılmıştır. İlgili kararda:

“...cezanın infazı aşamasında gerek geçmişte barındırıldığı ceza infaz kurumlarında gerekse de kurumumuzda olmak üzere mensubu olduğu terör örgütünden ayrılıp ayrılmadığı konusunda yazılı veya sözlü beyanlar vermediği, hükümlünün kurumumuzda infaz görmekte iken İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 13/12/2023 tarih ve 2023/2948 sayılı kararı ile Terör Örgütünden Ayrılması Konusunda Samimiyetinin Tasdik edilmediği (Ek), ilgili kararda da belirtildiği üzere hükümlünün “örgütlü kişi olduğunun mahkeme kararı ile sabit görüldüğü

ve hakkında etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanmadığı, hükümlünün ceza infaz kurumuna nakil edildiği tarihten bu yana tarafsızlık beyanında bulunmadığından ceza infaz kurumunun taraflı ünitesinde barındırıldığı ayrıca konu ile ilgili alınan 13/07/2023 tarihli ifadesinde de taraflı veya tarafsızlık konusunda bir görüş belirtmediğini ve kalmakta olduğu taraflı konumda olan odasında kalmayı kabul ettiği” anlaşıldığı. ... sonuç olarak hükümlünün mensubu olduğu terör örgütünden ayrıldığına dair yeterli kanaat oluşmadığından samimiyetinin tasdik edilmediği, yaklaşık olarak ceza infaz kurumumuzda iki buçuk yıldır infaz gördüğü ve ceza infaz kurumumuzun taraflı ünitesinde barındırıldığı, hükümlünün konu hakkında alınan ilgili kararlar neticesinde halen taraflı olduğu anlaşıldığı, bu haliyle terör örgütü ile bağlantısını kesmediği ve bu yönde bir gayretinin olmadığı, haklarını iyi niyetle kullanmadığı, geçmiş infaz sürecinde de mensubu olduğu terör örgütünü över nitelikte olan eylemlerde bulunduğu, 24/01/2022 tarihinden beri ceza infaz kurumlarında iyi halli olarak infaz gördüğü anlaşılmış ise de hükümlü ile konu hakkında yapılan bireysel görüşmede fikrinin sabit olduğu, taraflılık durumunun değişmediği ve pişman olmadığını ifade ettiği anlaşıldığı. ... ” şeklinde gerekçelendirildiği görülmüştür.

Bu bağlamda:

- 1- İdare ve gözlem kurulları dışında cezaevlerinde örgüt suçları için oluşturulduğu belirtilen “ÖZEL KURULLAR” hangi mevzuat çerçevesinde oluşturulmuştur?
- 2- Bu Özel Kurullar kimlerden oluşmaktadır ve ne zamandan beri faaliyettedir?
- 3- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun’un 24. ve 63. maddeleri uyarınca hükümlüler almış oldukları cezaya, özellikle de işledikleri suça göre gruplandırılmaktadır. Bu mevzuat hükümleri gereğince idarenin yaptığı gruplandırma sonucunda hükümlüler belli koşullara konulmaktadır. İdare ve gözlem kurullarınca mahpusların iyi halli sayılması için tutuldukları bu koşullardan ayrılmaları kanuni bir zorunluluk mudur?
- 4- İdare ve gözlem kurulu tarafından “Taraflı ünitesi” diyerek bu koşullara farklı bir misyon yüklenmesi ve bu koşullarda kalınmasının terör örgütü ile bağlantısını kesmediği şeklinde yorumlanması 5275 sayılı CGTİHK’nin 24. ve 63. maddeleri ile çelişki oluşturuyor mu?
- 5- Bakanlığınız devletin egemenliği altındaki cezaevlerinde örgüt yapılanması olduğunu kabul ediyor mu? Etmiyorsa idare ve gözlem kurulları mahpuslar hakkında örgütü ile

-
- *bağlantısını kesmediği ve örgüt üyeliğinin devam ettiği* şeklindeki kararları nasıl alabilmektedir?
- 6- Mevzuatta pişmanlık, “maddi ceza hukuku müessesesi” olarak düzenlenmiştir. Maddi ceza hukuku müessesesi olan pişmanlığın aynı zamanda infaz rejimine ilişkin bir konunun temel şartı olarak kabulü mümkün müdür?
- 7- Maddi ceza hukukuna ait olup yargılama aşamasında hâkim tarafından değerlendirilmesi gereken pişmanlığın, infaz aşamasında idari bir kurul tarafından tekrar ve özellikle hükümlü aleyhine değerlendirilmesi, ceza hukukuna hakim olan “mükerrer değerlendirme yasağına” aykırılık teşkil etmez mi?
- 8- Nurettin Çelebi hakkında verilen kararda görüleceği üzere; yasal düzenlemelerde bile yer almayan kriterler, şartlar Yönetmelikle hatta İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığı'nın 13/12/2023 tarih ve 2023/2948 sayılı kararı gibi idarenin aldığı kimi kararlar dayanak yapılarak mahpusların infazları yakılmaktadır. Bu durum normlar hiyerarşisine ve *Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması kenar başlıklı* Anayasa'nın 13. maddesine aykırı değil mi?
- 9- Yine Nurettin Çelebi hakkında verilen idare ve gözlem kurulu kararında ***geçmiş infaz sürecinde de mensubu olduğu terör örgütünü över nitelikte olan eylemlerde bulunduğu*** ifadesi yer almaktadır. Mahpus över nitelikteki eylemleri nelerdir? Mahpus örgütü övmüş müdür yoksa övmemiş midir? Mahpusun över gibi eylemlerin suç oluşturup oluşturmadığına yargı mı yoksa idare ve gözlem kurulları mı karar vermektedir?
- 10- *24/01/2022 tarihinden beri ceza infaz kurumlarında iyi halli olarak infaz gördüğü anlaşılmış ise* de denilen idare ve gözlem kurulu kararında mahpus hangi haklarını iyi niyetle kullanmamıştır? İdare gözlem kurulu bu niyeti hangi kriterlere göre belirlemektedir?